

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P14
amdg.eu → nastava → FTI

Psalam 23

זרע ייגדלו
 ויהא ויגדו צדקתו
 כלומר ליהוה
 בלנות דוילא רביעיל
 פנילו וישם
 כל ילד ילמי
 לא אורא ריע
 הנה וחסני
 דישלת בישמן ראשיל
 אר טוב וחסד ירחמי
 וישמתי בבת יתה
 כליוה מומר
 ליהוה הארץ ומלאה
 כו הוא עמי ויום סדלה
 מי יקנה בחר יהוה
 עלך כקום ובר סבם
 זכר לטובע בירמה
 וערקת גאסלו וישעו
 מלחמי עמר יקנה סלה
 ותליטא פתוי עולם
 מי זה מלך הקבוד
 יהוה בבור מלכות
 וישא פתוי עולם ויבא מלך הקבוד
 מלך הקבוד
 קא מלך הקבוד סלה
 למא
 יהוה לבאות
 אלהיך יהוה פתוי אישא
 אל יקליט אומי כל
 אלהיך בך מלחתי אל אביעתי

יהוה רעי לא אחסר

[adonaj ro'i lo ehsar]

D A G Fism Em A D

'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar.

D A G Fism Em A D

'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar.

**Gospodin je pastir moj
ni u čem ja ne oskudijevam**

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P14
amdg.eu → nastava → FTI

Biblijska egzegeza:

Psalmi i

Mudrosne knjige

**Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
Ljetni semestar ak. g. 2023./24.**

amdg.eu → nastava → FTI

Psalmi u Bibliji

□ **Pet knjiga (Ps 3–41.42–72.73–89.90–106.
107–145)**

□ **Blagoslovne formule**

□ **+ “korice” (Ps 1s; 146-150)**

■ **LXX i Vulgata:**

■ **Spaja: Ps 9+10, Ps 114+ 115**

■ **Razdvaja: Ps 116 i Ps 147 u 2 dijela**

□ = broj u zagradama

□ **Westermann: hvale i prošnje**

■ **Hvalospjev (himan), zahvalnica ↔ tužaljke**

Svitak psalama,
Kumran (11Q5)

Paralelizam

- Ps 91,1
- 1a Ti što **prebivaš** pod zaštitom Višnjega,
- 1b što **počivaš** u sjeni Svemogućega

Psalam 23

* Davidov (23,1)

* opis (izvještaj)

i upravni govor (molitva)

* Slike zla

* Slike spasenja

Ps 23

Jahve je pastir moj:

ni u čem ja ne oskudijevam;

2 na poljanama zelenim

on mi daje odmora.

Na vrutke me tihane vodi

3 i krijepi dušu moju.

**Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.**

**4 Pa da mi je i dolinom smrti proći,
zla se ne bojim, jer si ti sa mnom.**

**Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni.**

**5 Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.**

**Uljem mi glavu mažeš,
čša se moja prelijeva.**

**6 Dobrota i milost pratit će mene
sve dane života moga.**

**U Jahvinu ću domu prebivati
kroz dane mnoge.**

opis

+ molitva

Ps 23 – hebrejski

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר:

בְּנֵאֲוֹת דְּשָׂא יְרַבֵּי צִנִּי עַל־יְמֵי מְנַחֲתוֹת יְנַהֲלֵנִי:

נִפְעָלִי יִשׁוּבֶב יַנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ:

גַּם כִּי־אֵלֶךְ בְּגֵיא צַלְמוֹת לֹא־אֵירָא רָע **כִּי־אַתָּה עֲמָדִי** שִׁבְטֶךָ
וּמִשְׁעֲנֵתֶךָ הִמָּה יַנְחֵנִי:

תַּעֲרֶךְ לְפָנָי שִׁלְחֹן גִּגְד צִרְרֵי דַשְׁנֵת בְּשֹׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסֵי
רִנָּה:

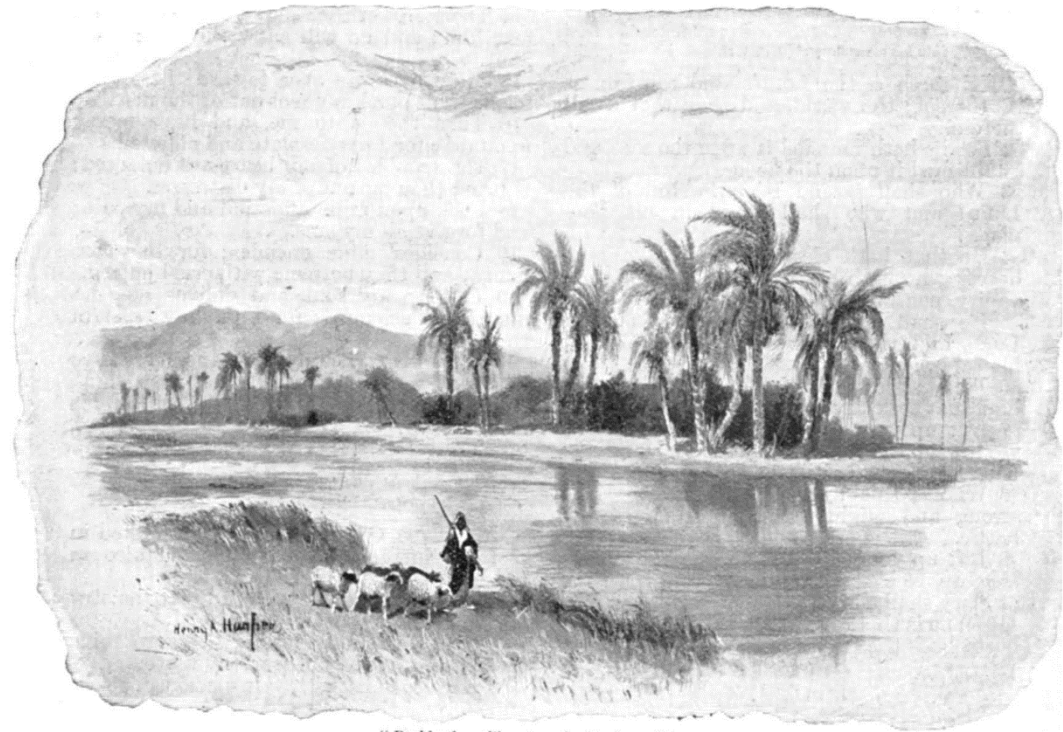
אֵדָו טוֹב וְחֶסֶד יְרַדְפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיֵּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה
לְאַרְךָ יָמִים:

Slike zla

- ❑ Oskudica
- ❑ Dolina smrti
– tmina i smrt
- ❑ strah

"Beside the still waters." — *Psalm xxiii. 2.*

Oskudica – חסר (Ps 23,1)

- „Ni u čem ja ne oskudijevam“ v1
- Izl 16,18: ...niti je *nedostajalo* onome koji bijaše nakupio manje: svatko je nakupio koliko mu je trebalo za jelo.
- 1 Kr 17,14.16: Brašno se iz ćupa nije potrošilo i u vrču nije *nestalo* ulja, po riječi koju je Jahve rekao preko svoga sluge Ilije.

Dolina *smrti* צלמות Ps 23,4

- Lk 1,78.79: darom premilosrdnog srca Boga našega po kojem će nas pohoditi Mlado sunce s visine da obasja one što sjede u tmini i *sjeni smrtnoj*, da upravi noge naše na put mira.
- Iz 9,1: Narod koji je u tmini hodio svjetlost vidje veliku; one što *mrklu* zemlju obitavahu svjetlost jarka obasja (usp. Mt 4,16: *mrkli kraj smrti*).
- Job 10,20–22: Pusti me da se još malo veselim prije nego ću na put bez povratka, u zemlju tame, zemlju *sjene smrtno*, u zemlju *tmine* guste i meteža...

Strah – לֹא אִירָא v4

- Post 3,10: (Adam) odgovori: „Čuo sam tvoj korak po vrtu; *pobojah* se jer sam go...”
- Izl 3,6: Mojsije zakloni lice: *bojao* se u Boga gledati.
- Izl 14,10: Kako se faraon približavao, Izraelci pogledaju i opaze da su Egipćani za njima u potjeri, pa ih obuzme velik *strah*.

Svjedočenje

- Govor u 1. sg
- Iskustvo osobe koja govori
  - Gdje se nalazi u Ps 23?
  - Ps 23,1-3.6
  - U hebrejskom nastavak „-i”, glagol s početnim א
  - Od 23,4b: „ti”
- חסד [hesed] (v6) – milost: povezanost, solidarnost, privrženost (usp. Izl 34,6s)
- = אַתָּה עִמָּדִי 'attâ immádi (ti si sa mnom v4)
- Svi dani života moga = vječnost
- Dom Gospodnji – nadilazi Davidovo vrijeme

Slike spasenja

- Zelene poljane, tihani vrutci,
prave staze, staze pravednosti
- Štap i palica
- Prostrt stol
  - = Pastir
  - Kralj:
- Žezlo
- Stol
- Ulje
- Prepuna čaša

Tvoj štap i palica tvoja

- **משנת + שבת** – Ps 23,4
- Post 49,10: Od Jude *žezlo* se kraljevsko, ni palica vladalačka od nogu njegovih udaljiti neće dok ne dođe onaj kome pripada – kome će se narodi pokoriti.
- 2 Kr 4,29: (Elizej) tada reče Gehaziju: „Opaši se, uzmi u ruku moj *štap* pa idi!... Moj *štap* položi na dječaka.“
- Zah 8,4: Ovako govori Jahve nad Vojskama: „Starci i starice opet će posjedati po trgovima jeruzalemskim, svatko sa *štapom* u ruci zbog starosti prevelike.“
- Izl 4,2; 14,16: **מִטָּה**
- Usp. Tješite, tješite (Iz 40,1); LXX παρακαλῶ

Stol – שלחן Ps 23,5

- 2 Kr 4,10: Načinimo (Elizeju) sobicu na krovu, stavimo mu ondje postelju, *stol*, stolicu i svjetiljku: kad dođe k nama, povući će se onamo.
- 2 Sam 9,7: A David mu reče: „Ne boj se jer ti želim iskazati milost zbog tvoga oca Jonatana. Vratit ću ti sva polja tvoga djeda Šaula, a ti ćeš svagda jesti kruh za mojim *stolom*.“
- Br 4,7: Po *stolu* prinošenja neka prostru ljubičasto platno... Kruh neprekidnog prinošenja neka također bude na njemu.

Gospodnji stol

- Lk 12,37: Blago onim slugama koje gospodar, kada dođe, nađe budne! Zaista, kažem vam, pripasat će se, posaditi ih za *stol* pa će pristupiti i posluživati ih.

